

Školní vzdělávací program
školní družiny

*„ Školní družina,
bezpečný přístav spokojeného dítěte“*

RNDr. Josef Novák
ředitel školy

Alena Pleskačová
vedoucí vychovatelka ŠD

I. Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo spontánních aktivit. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování i odpočinek a pořádá příležitostné akce.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Žáci jsou rozděleni do oddělení a počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Tuto mobilitu zohledňujeme na začátku školního roku při sestavování provozu školní družiny. Po 15.hodině jsou žáci rozděleni do tří oddělení s provozem do 16:00 a do 17:00 hodin. Část dětí se v této době zapojuje do zájmových činností v kroužcích ŠD.

Délka vzdělávání:

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je vytvořen pro jeden vzdělávací cyklus, tj. pro dobu pěti let. Délka a časový plán vzdělávání probíhá ve školním roce v rámci provozní doby ŠD nebo dle charakteru akce.

Provoz družiny:

V době školního vyučování:

před vyučováním 6:00 – 7:40 hodin, po vyučování do 17:00 hodin.

V době prázdnin :

v přípravném týdnu v době hlavních prázdnin od 6:30 do 16:00 hodin.

Počet oddělení:

podle počtu žáků přihlášených k docházce do školní družiny.

Věk žáků:

6 – 10 let (1. – 4. třída)

v případě nenaplnění kapacity školní družiny i 5. třída

Kapacita družiny:

350 žáků

Počet vychovatelek:

podle počtu otevřených oddělení školní družiny

Ředitel základní školy:

RNDr. Josef Novák

Kontakty:

Telefon: 515 919 711(ZŠ)

515 919 720 (ŠD)

515 919 721 (kab. ŠD)

E-mail: zsnovolisenska@seznam.cz

Webové stránky: www.zsnovolisenska.cz

Školní vzdělávací program školní družiny zpracovala ved. vychovatelka Alena Pleskačová. Náměty pro zpracování podaly všechny pí vychovatelky.

V Brně dne 1. 9. 2017

II. Charakteristika školní družiny

Činnost ve školní družině rozvíjí dítě v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování, vybavit ho žádoucími vědomostmi, dovednostmi, postoji. Do oddělení školní družiny jsou přijímány děti různých věkových skupin. Výhodu tohoto seskupení vidíme především v tom, že starší děti pomáhají a předávají zkušenosti a dovednosti těm mladším. Děti se v družině učí žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních. Dále v dětech rozvíjíme kladný vztah k přírodě a její ochraně. Družina napomáhá v posilování osobnosti každého jedince. Největší roli zde hraje vhodná motivace, radost z činnosti, ctižádost, zvědavost a povzbuzování. Školní družina hraje důležitou úlohu i v prevenci sociálně patologických jevů vhodným využíváním volného času.

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů, nebo do nabízených zájmových aktivit. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou.

Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte.

Vychovatelky působí na žáky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje zvýšená potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině.

A. Personální obsazení

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce.

Všechny vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost, z nichž některé se specializují na tělovýchovné aktivity – sportovní a taneční, ostatní spíše na estetickovýchovné aktivity – rukodělné práce a práce s keramickou hlinou. Vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Denní podstatou naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci. Vnímáme celou osobnost žáka a získáváme jej ke spolupráci. Předáváme nové poznatky a snažíme se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v družině.

B. Prostorové a materiální podmínky

Kromě vlastních prostor – heren, využívá ŠD ke své každodenní činnosti i prostory, které jsou součástí tříd. Místnosti jsou různé velikosti, světlé, čisté. Na výzdobě všech prostor družiny se podílejí sami žáci.

Herny svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Poskytují dětem prostor k odpočinku, k samostatné intelektuální aktivitě i k různým zájmovým činnostem a hram. Tyto prostory jsou vybaveny nábytkem, který svou velikostí odpovídá věku žáků. V každé herně je část místnosti pokryta kobercem, kterého žáci využívají zejména ke hře se stavebnicemi, při rozhovorech v komunikativním kruhu, při odpočinkových činnostech apod.

Hygienické zařízení je na každém patře školy.

Pro zájmové činnosti se snažíme využívat další vhodné prostory v budovách školy: tělocvičny, odbornou učebnu výpočetní techniky, cvičnou kuchyňku, keramickou dílnu, chodby vybavené sportovním náradím (horolezecká stěna, pingpongové stoly, žebřiny, tyče na šplhání,...), z venkovních prostor využíváme hřiště (fotbalové s umělým povrchem, volejbalové, doskočiště, běžeckou dráhu) a školní zahrady, která je mimo jiné vybavena pískovištěm a průlezkami.

Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, kočárky s panenkami, stolní hry, drobné cvičební náčiní jako např. molitanové míče a kostky, puříky, rozkládací hranoly, stany, švihadla, žíněnky, stolní tenis a fotbalový stůl apod. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát i ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení. Máme stanovená pravidla pro jejich využívání. Pohybovou aktivitu rozvíjí děti na oblíbených tanečních podložkách.

Pro aktivity venku si mohou žáci vybrat sportovní náčiní – různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, lana, pálky na stolní i líný tenis, badminton, také kočárky, pomůcky na tvořivé hry s pískem a další.

V každém oddělení je k dispozici velká tabule na kreslení, křídly, pastelky, voskovky. Podle finančních možností máme k dispozici další výtvarný materiál a pomůcky.

Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků máme dětské knihovničky vybavené dětskými knížkami různého žánru, časopisy, brožury s kvízy, s hádankami. Také žáci rádi využívají různé hry k rozvoji slovní zásoby, nácviku abecedy, skládání slov a vět, pexesa s písmeny apod.

Pro poslechové činnosti používáme radiomagnetofony s CD přehrávači. Dvě oddělení ŠD jsou vybaveny navíc televizorem, videem a jedna z nich i domácím kinem, kterého využíváme především jako motivace k další činnosti, např. k výtvarnému zpracování příběhu či dramatické hře.

V oddělení starších dětí mohou žáci pracovat na počítači, mají možnost využít služeb internetu. Děti využívají počítač k didaktickým hram rozvíjející pohotovost, představivost, získávají poznatky o dalším využití počítače např. ke kreslení, psaní, počítání, hledání správného řešení úkolů, k získání informací. Dále pracují s internetem, se základními programy počítače v prostorách počítačové učebny.

Pro přípravnou práci a uložení pracovního materiálu využíváme kabinet vychovatelek vybavený kancelářským nábytkem a počítačem.

V okolí družiny využíváme přírodní prostředí, které je zdrojem poznání i možností k rekreačním činnostem a vycházkám.

Po dohodě s vedením školy bychom chtěli prostředí školní družiny během několika let vylepšit, např. novými kryty na topení, postupnou renovací nábytku na ukládání hraček a materiálů, opravou průlezek na školní zahradě, vylepšením a postupným vybavováním keramické dílny a atrií, které bychom chtěli využívat ke hraní stolního tenisu i k jiným aktivitám. Důkazem naší snahy je zapojení se do projektu:

C. Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu. Výši úplaty za školské služby ve školní družině stanoví ředitel školy, a to ve výši 150 Kč měsíčně, tj. 1 500 Kč ročně. Úplata je hrazena jedenkrát za rok částkou 1 500 Kč složenkou nebo bankovním převodem na účet školy. Splatnost úplaty je vždy do 15. července před začátkem nového školního roku. V případě přerušení docházky do školní družiny nebo odhlášení účastníka ze školní družiny se úplata nevrací.

Provoz školní družiny je hrazen z prostředků zřizovatele, MŠMT a úplaty za pobyt dětí v ŠD. Mzdové náklady jsou hrazeny ze státního rozpočtu podle platných tabulek.

D. Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojeně, bezpečně, jistě. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každé dítě má stejná práva, možnosti, povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

E. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků

Snažíme se vytvářet optimální podmínky pro rozvoj žáků se speciálními potřebami i žáků mimořádně nadaných. Cíle a záměry zájmového vzdělávání jsou pro všechny žáky společné. Při vzdělávání žáků se speciálními potřebami jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a výuky ve školní družině.

Integrovaní žáci jsou začleňováni do oddělení. Vychovatelky uplatňují individuální přístup a respektují doporučení školských poradenských zařízení a spolupracují s asistentem pedagoga a učiteli. Žáci jsou zařazováni do běžných organizačních jednotek a aktivit v oblasti zájmového vzdělávání.

Pro rozvoj mimořádně nadaných a talentovaných dětí organizujeme aktivity v zájmových kroužcích, soutěžích a kulturních akcích.

III. Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny

A. Specifičnost ŠD

Program družiny koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatelka s žáky plánovala a realizovala takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby. Nabídkou alternativních aktivit se snažíme respektovat specifické požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při přípravě výchovně vzdělávacího programu v jednotlivých odděleních se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj, možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržování pitného režimu, pedagogických zásad, metodických postupů a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce.

Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činnostmi si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

Pokusné ověřování „Hodina pohybu navíc“

Ve školním roce 2015/16 je ZŠ Novolišeňská 10, Brno zapojena do pokusného ověřování programu „Hodina pohybu navíc“. Pokusné ověřování vyhlásilo MŠMT a organizuje ho Národní ústav pro vzdělávání. Pokusné ověřování má za cíl motivovat žáky 1. – 3. ročníku ZŠ k pohybu a ověřit možnosti začlenění těchto činností do režimu školní družiny.

Pokusné ověřování pokračuje i ve školním roce 2017/18 v rámci školní družiny a je organizováno 1x týdně pro skupiny žáků 1. ročníku, 2. ročníku, 3. ročníku a 4. a 5. ročníku (pouze v případě nenaplnění kapacity 30 žáků ze 3. ročníku). Pohybové aktivity budou probíhat podle plánu školní družiny ve dnech: pondělí pro žáky 1. a 2. ročníku, ve čtvrtek pro žáky 3., 4. a 5. ročníku v době od 14 do 15 hodin.

Informace o organizaci a průběhu pokusného ověřování budou průběžně uveřejňovány na webu školy.

„Sportovci do škol“

Ve školním roce 2017/18 je ŠD při ZŠ Novolišeňská 10, Brno zapojena do projektu „Sportovci do škol“. Pořadatelem projektu je Městský sportovní klub Brno, z.s.

Pod vedením sportovců z Městského sportovního klubu Brno si děti mohou vyzkoušet různé druhy sportů. Tréninky budou probíhat od října 2017 do května 2018 1x týdně v rámci sportovních kroužků školní družiny vždy v úterý od 15.30 do 16.45 hodin.

B. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí základní školy, a proto jsou bezpečnost a ochrana zdraví zajišťovány v rámci základní školy a školní družiny. Školní řád stanoví obecná pravidla chování žáků. BOZ zajišťují provozní řády tělocvičny, odborných učeben, kuchyňky a dílen. Ostatní podmínky specifické pro školní družinu jsou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny (viz. odd. VI.)

C. Podmínky přijímání uchazečů a ukončování vzdělávání

Do školní družiny jsou přednostně přijímáni žáci 1. stupně základní školy, do naplnění kapacity jsou přednostně přijímáni žáci nižších ročníků.

K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci 2. stupně základní školy, pokud není naplněna kapacita školní družiny.

O přijetí účastníka k činnosti školní družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky - zápisního lístku. Její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Poskytují informace o zdravotním stavu účastníka, telefonické spojení na zákonné zástupce a další důležité údaje.

Ředitel může rozhodnout o vyloučení účastníka ze školní družiny, pokud tento účastník soustavně nebo nějakým významným způsobem porušil vnitřní řád školní družiny, kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Ředitel stanoví způsob evidence účastníků pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání. Docházka dětí v jednotlivých odděleních je evidována v Přehledu výchovně vzdělávací práce, docházka do ranní a konečné družiny v Docházkovém sešitě, docházka do zájmových kroužků ve Výkazu o kroužku. Účast dětí na akcích školní družiny je evidována na základě přihlášky na tuto akci.

Účastníci pravidelné denní docházky do školní družiny se zařazují do oddělení.

Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.

V oddělení je možné individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.

Ředitel stanoví nejvyšší počet účastníků na jednu vychovatelku s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména na jejich bezpečnost.

Docházka může být ukončena písemným odhlášením žáka zákonným zástupcem, nebo z jiných důvodů.

Kritéria pro přijímání žáků do školní družiny

Do školní družiny (ŠD) jsou přijímáni žáci v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších novel a vyhláškou 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

O přijetí rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v závazné písemné přihlášce a na základě splněných kritérií pro přijetí, a to maximálně do výše stanovené kapacity ŠD.

Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí do ŠD je vyšší, než je stanovená kapacita ŠD, rozhoduje o přijetí žáka do ŠD ředitel na základě těchto kritérií:

1. Nejdříve budou přijati všichni zájemci o ŠD z 1. ročníku.
2. Dále budou přijati všichni zájemci o ŠD z 2. ročníku.
3. Zájemci o ŠD z 3. ročníku budou přijímáni do naplnění kapacity ŠD. V případě, že by mohlo dojít k překročení kapacity, budou přednostně přijímáni zájemci o ŠD, kteří

a) již mají sourozence v ŠD

b) na základě věku (data narození) od nejmladšího po nejstarší.

4. Zájemci o ŠD ze 4. ročníku budou přijímáni do naplnění kapacity ŠD. V případě, že by mohlo dojít k překročení kapacity, budou přednostně přijímáni zájemci o ŠD, kteří

a) již mají sourozence v ŠD

b) na základě věku (data narození) od nejmladšího po nejstarší

5. Zájemci o ŠD z 5. ročníku budou přijímáni do naplnění kapacity ŠD. V případě, že by mohlo dojít k překročení kapacity, budou přednostně přijímáni zájemci o ŠD, kteří

a) již mají sourozence v ŠD

b) na základě věku (data narození) od nejmladšího po nejstarší

D. Cíle výchovně vzdělávací činnosti

- chtít poznávat nové věci (vědomosti, dovednosti,...) a umět využívat získané poznatky a dovednosti v praxi
- vytvářet si pozitivní představu o sobě i druhých, umět projevit empatii, umět vyjádřit své myšlenky a pocity, umět přijmout kritiku ostatních a využívat kritické myšlení
- umět používat otevřenou komunikaci, spolupracovat
- umět si chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
- citlivě vnímat prostředí i přírodu
- vést děti ke vhodnému a samostatnému využívání volného času a tím předcházet sociálně patologickým jevům
- usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti (činnost v zájmových kroužcích)
- respektovat zdravotní znevýhodnění dětí (dyslektik, dysgrafik,...) a formou nejen didaktických her napomáhat ke zlepšování tohoto znevýhodnění
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, cítit možnost svobodné volby
- podporovat u dětí odpovědnost za svou práci i za své chování
- učit děti respektovat příslušníky odlišných etnických a náboženských skupin
- podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu
- pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat sebevědomí
- zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti
- předkládat nové podněty, které žáka obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k používání otevřené komunikace a spolupráce.

E. Formy výchovně vzdělávací činnosti

Pravidelná činnost – vyplývá z týdenní skladby zaměstnání. Rozvíjí osobnost žáka, jeho schopnosti a pohybové dovednosti, poznání. Zahrnuje i práci v zájmových útvarech.

Příležitostné akce – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení. Jsou to např. besídky, slavnosti, víkendové akce, soutěže apod. Někdy jsou určeny i rodičům.

Spontánní aktivity – zahrnují volné hry dětí při klidových činnostech, na vycházce, po obědě; spontánní hry v rámci pobytu dětí v ranní či tzv. koncové družině, kdy jsou spojována oddělení.

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dle potřeby i během dne. Mezi klidové odpočinkové činnosti patří klid na koberci, na lůžku, klidové hry, poslechové činnosti apod., jejichž náplň plní psychohygienické poslání. Činnosti, kde převažuje aktivní odpočinek – závodivé a pohybové hry při pobytu venku apod. – kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.

Příprava na vyučování – nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale patří sem i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, kterými upevňujeme a rozšiřujeme poznatky dětí získané ve školním vyučování. Po domluvě s rodiči a třídní učitelkou si někteří žáci ve školní družině vypracovávají domácí úkoly. Vychovatelka zajistí žákům odpovídající klidné prostředí. Tato činnost je zařazována až po relaxačních a odpočinkových činnostech, ne však před 15:00 hod.

F. Rizika, která ovlivňují a narušují výchovně vzdělávací činnost:

- časová rozdílnost při nástupu žáků do ŠD po vyučování
- účast v mimoškolních zájmových útvarech, střídání přítomnosti dětí na činnostech
- spojování oddělení
- rozdílné odchody dětí domů a osobní předávání dětí rodičům (do 14.00 hod)

IV. Obsah výchovně vzdělávací činnosti

A. *Člověk a jeho svět*

Tématické okruhy:

- 1) Místo, kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí; organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci; poznávání služeb v obci (knihovna, policie...).
- 2) Lidé kolem nás – osvojení zásad vhodného chování a jednání mezi lidmi, vědomosti o základních právech a povinnostech člověka, osvojování a dodržování základů společenského chování, upevňování tradic.
- 3) Lidé a čas – budování správného režimu dne a jeho dodržování, smysluplné využívání volného času, seznamování s historickými ději a místy.
- 4) Rozmanitost přírody – seznámení s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody, ekologická výchova.
- 5) Člověk a jeho zdraví – poznání sebe sama, získávání vědomostí o zdraví a nemocech, odpovědnosti za své zdraví, o prevenci chorob.

Okruhy jsou sestaveny jako nabídka témat, ze kterých vybírá každá vychovatelka dle konkrétních potřeb a situací. Rozpracovává si je do činností pro různé věkové skupiny žáků v oddělení, liší se úrovní náročnosti nabízených činností. Společné jsou pouze celodružinové akce

1) Místo, kde žijeme:

Tématický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce	Klíčové kompetence
Poznávání nejbližšího okolí	Aktivita zaměřená k získání praktické orientace – orientační hry, vycházky	Vycházky zaměřené na bližší poznávání okolí – orientace na sídlišti, návštěva knihovny, obchodu, polikliniky, policie, MU, pošty atd.	Noční pochod do Mariánského údolí Cykloorientační výlet pro rodiče s dětmi po okolí Líšně	1,3,4,5
Organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci	Povídání o rodině, škole a kolektivu, kultuře v obci	Kresba :cesta do školy – nezapomeneme na dopravní značení, přechody, podchody,..	Pěší výlet na Stránskou skálu, na Velkou Klajdovku	2,6
		Rozhovor a dramatizace na téma: rodina, škola, kultura – vše spolu souvisí, hledáme společné zájmy a kompromisy.Námětové hry.	Dny otevřených dveří	2,3,4,5
		Kresba rodiny ve volném čase.	Celostátní keramická soutěž	1,2,3
	Rozhovor o nutnosti dodržovat daná pravidla a povinnosti – děti i dospělí.	Seznámení se s řádem a režimem ŠD – společná četba a debata. Udržujeme pořádek ve svém okolí , třídíme odpad (papír, plast)		1,2,3,4,5,6
Tématické vycházky	Po Líšni a okolí, brněnské památky, příroda	Vycházky zaměřené na: orientaci, dopravní tematiku,historii,....	Výlet do centra Brna – návštěva památek.	1,2,3,4,5
Regionální pověsti	Vyprávění báchorek a pověstí nejen z Brněnska.	Četba o brněnských pověstech a líšeňských	Spolupráce s Knihovnou Jiřího Mahena v Líšni	1,2,3,4,5

Dopravní výchova	Při vycházkách si všímáme dopravního značení.	památkách.		
		Lidové písně z Brněnska-zpěv, reprodukováný poslech.	Líšeňské vánoce	1,3,4,5
		Seznamování se s tradicemi a zvyklostmi v různých svátcích (vánoce, velikonoce,...) – pečení perníčků apod.		1,2,3,4,5,6
		Poznáváme a kreslíme dopravní značky, hrajeme si na dopravu (dramatizace, konstruktivní hry s řešením dopr. situací) a nacvičujeme rychlou reakci na pokyn. Výstavka s názvem – dopravní výchova (dopr. značky, cyklistické vybavení)	Dopravní hrátky na školním hřišti – koloběžky, kola, kolečkové brusle.	1,2,3,4,5,6
			Empík	

2) Lidé kolem nás:

Tématický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce	Klíčové kompetence
Zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi a tolerance mezi lidmi	Klidný přístup v řešení problémů mezi dětmi.	Povídání a předvádění (dramatizace) vhodného i nevhodného chování a jeho důsledky – upozornění na patologické jevy ve společnosti (šikana, záškoláctví, drogy, alkohol, kouření,...).	Beseda se školní psycholožkou.	1,2,3,4,5
Empatie	Snažíme se pochopit jednání druhých.	Četba článků o sociálně patologických jevech – malujeme pocity, rozhovory a řešení konkrétních situací.		1,2,3,4,6
Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, umět přijmout a respektovat příslušníky odlišných etnických a náboženských skupin	Učíme se umění domluvit se, snaha o kladné hodnocení ostatních a potlačování negativních emocí.	Učíme se vymezovat osobní hranice přijatelným způsobem – všímáme si nejrozličnějších situací a rozebíráme je (co je dobré a co ne a proč).		1,2,3,4
		Dramatizace a povídání o vlastních zážitcích – emoce (dobrý pocit, špatný pocit při pomoci či odmítnutí pomoci).		2,3,4,5
		Výroba dárku pro kamarády (umět nezištně obdarovat druhého).		1,2,4,6
		Povídání o různých kulturách a národnostech – kresba, modelování na téma „jak žijí lidé v různých zemích“.	Návštěva muzea – fotografie z různých koutů světa.	1,2,3,4,5,6

Osvojování a dodržování zásad společenského chování a jednání	Pozdrav (příchod i odchod), udržení si pořádku na svém místě, brát ohled na druhé.	Podporování dětí ve stolních a společenských a jiných hrách (Kimovy a didaktické hry, konstruktivní hry, sportovní, výtvarné a jiné hry).		1,2,3,4,6
		Správné stolování, chování v dopravních prostředcích, při společenských akcích, chování k druhým lidem, umět podat pomocnou ruku – rozhovory a dramatizace nejrůznějších situací.		1,2,3,4
Lidé a jejich zaměstnání	Všímáme si ve svém okolí, kolik různých zaměstnání nás obklopuje.	Povídání si o povoláních rodičů, zaměříme se také na povolání, které je zastoupené přímo na naší škole – učitel, vychovatel, ředitel, psycholog, školník, uklízečka, kuchařka atd. (námetové hry)	Návštěva a beseda s lidmi v jejich zaměstnání (kuchařka, školník, uklízečka, prodavačka, lékárník – proč práci dělají atd.)	1,2,3,4
		Pozorování práce různých profesí (stavba, zahrada,...) Kresba mého vysněného povolání a zamyšlení se nad tím, proč bychom si měli vážit každého zaměstnání.		1,2,3,4,5,6

3) Lidé a čas:

Tematický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce	Klíčové kompetence
Budování správného režimu dne	Motivace dětí k vyváženosti mezi činnostmi (střídání odpočinku a pracovní zátěže).	Střídáme činnosti aktivní a odpočinkové – vhodné zařazování, rozhovory o trávení volného času dětí – proč je nevhodné trávit hodně času u TV nebo PC a naopak proč je důležitý pobyt v přírodě (procházky, sportování, hry s kamarády,...).		1,2,3,4
		Sestavení tabulky pro svůj volný čas – umění zorganizovat si vyváženě a časově své činnosti.		1,2,3,6
Vytváření pravidelných návyků	Pozdrav, hygiena před a po obědě, společná četba, příprava na vyučování,...	Vytváříme podmínky a pravidla pro klidný průběh všech pravidelných činností. Dbáme na jejich důsledné dodržování – zpracování základních pravidel v oddělení (skupinová práce). Pravidelné hodnocení chování dětí.		1,2,3,4,6
Účelné využití svého volného času		Čteme ve skupině, hrajeme si spolu , ale i jednotlivě, seznamujeme se pomocí médií s volnočasovými aktivitami v okolí (knihovna, kulturní centrum Kotlanka, Salesiánské středisko, různé sportovní hřiště,atd.)	Organizování sportovních utkání mezi družinami (fotbalový turnaj se ŠD Holzova) Atletická olympiáda ŠD	2,3,4,6

Lidové zvyky, tradice, státní svátky	Prohlubování a upevňování znalostí o tradicích, zvycích,..	Výroba ozdob z přírodních materiálů, výzdoba prostor ŠD, četba, zpěv, poslech písní, pečení perníčků atd.	Mikulášské a vánoční posezení. Účast na Líšeňských vánocích. Den dětí – soutěže.	1,2,3,4,5,6
--------------------------------------	--	---	--	-------------

4) Rozmanitosti přírody:

Tématický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce	Klíčové kompetence
Vycházky a pobyty v přírodě	Pohybové aktivity na školním hřišti, v parku atd.	Využívání školních průlezek a okolního hřiště k sportovním aktivitám. Poznávání dalších prostor vhodných k hrám – park, hřiště na sídlišti.	Opičí dráha na školních průlezkách – soutěž v odděleních.	1,2,3,4,6
Roční období – změny a pozorování přírody	Snažíme se vnímat změny v přírodě a počasí kolem nás. Uvědomování si návazností spojené se změnami počasí (jak se obléknout, abychom nebyli nemocní, pláštěnka, deštník, v létě krém apod.).	Sběr plodin v daném ročním období, pěší vycházky do přírody a cílené pozorování změn. Práce s přírodním materiálem v přírodě (domečky pro skřítky,...), v družince (lepení na papír, aranžování do květináčů,...).	Výlet na Velkou Klajdovku.	1,2,3,6
		Výroba dekorace do oken tříd dle období . Kreslení a výroba vlastního kalendáře – skupinová práce.	Drakiáda – celodružinová akce	1,2,3,4,6
Ekologická výchova a ochrana přírody	Vážít si hezkého prostředí, které nás obklopuje v družince, v nejbližším okolí.	Povídání si o tom, co můžeme zlepšit v našem okolí. Jak můžeme přírodě kolem nás pomoci – úklid vlastních věcí, udržování pořádku v družince, třídění odpadu, udržování čistého prostředí na školním hřišti,...	Návštěva Zoo Vyškov	2,3,4,6
			Výtvarná soutěž Rezekvítku („Jaro je tady“)	1,2,3,4,6
			Realizace projektu „Vrat’te dětem přírodu“ na vylepšení školní zahrady.	1,2,3,4,5,6
			Vycházka do parku.	1,2,3,6

		Poznávání přírodnin a živočichů v nejbližším okolí. Krmení ptáčků.		1,2,3,4,6
--	--	--	--	-----------

5) Člověk a jeho zdraví :

Tématický okruh	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné akce	Klíčové kompetence
Poznávání sama sebe	Povídání si o svých každodenních potřebách a jejich naplňování.	Jaké jsou moje každodenní potřeby? (vzduch, světlo, teplo, voda, jídlo, oblečení, pohyb, komunikace, potřeba někam patřit, rozhodovat o sobě, možnost volby,...).		1,3,4
		Kresba - můj den, co do něj všechno patří? (nutné potřeby, zbytečné potřeby?). Nutnost relaxace – duševní i fyzické.		1,2,4,6
Poučení o zdraví a nemocech, o prevenci	Povídání o bezpečnosti při sportech .	Povídání rozdělené dle ročního období – zima a zimní sporty (bobování, bruslení, lyžování,...), léto a koupání (otužování)atd.	Soutěž v poskytování první pomoci při úrazu v přírodě. Návštěva koupaliště	1,2,3,4,6
		Nácvik a dramatizace podání první pomoci při různých zraněních (odřenina, štípnutí, říznutí, naražení,...). Povídání o nutnosti prevence před úrazy i nemocemi, ale také při hře (ve třídě, na hřišti, ve městě,...), při činnostech prováděných v družince (práce s nůžkami, jehlou, pomůckami v keramické dílně, v kuchyňce atd.)		1,2,3,4,6

Odpovědnost za své zdraví	Uvědomění si důležitosti svého zdraví a jeho ochrana.	Rozhovory na témata : Každý člověk by si měl chránit své zdraví už od dětství, vědomí přiměřeného oblečení, používání ochranných pomůcek, nutnost očkování a důležitost preventivních prohlídek u lékaře.		1,2,3
Osobní hygiena	Dodržujeme umývání rukou před a po jídle, po příchodu z vycházky, z toalety apod.	Povídání o infekčních nemocech způsobené nedostatečnou hygienou, nutnost pravidelného čištění zubů a návštěv zubaře.		1,2,3
		Upevňování hygienických návyků formou her (prováděných ráno, v průběhu dne a večer – němé divadlo).		3,4,6
Správná životospráva	Pitný, denní a pohybový režim, zdravá strava.	Rozhovor na téma „co je zdravé a co bychom měli jíst méně?“		1,2,3,4
		Sestavení správného a vyváženého jídelníčku – pyramida zdravé výživy a potřeba každodenního pohybu na čerstvém vzduchu.		1,2,3,4,6

B. Klíčové kompetence

1. **kompetence k učení** – dítě se učí s chutí, dokončí započatou práci, samo si vybírá pro učení vhodné způsoby a metody, vyhledává a třídí informace, dokáže užívat termíny a znaky, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, poznatky a vědomosti uplatňuje v praxi
2. **kompetence k řešení problémů** – dítě vnímá a rozpozná problémové situace ve škole i mimo ni, volí vhodné způsoby řešení problému, samostatně řeší problémy, kriticky přemýšlí, uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí, učí se pochopit problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
3. **kompetence komunikativní** – dítě ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu před vrstevníky i dospělými, své myšlenky a názory vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor, rozumí různým typům textů a záznamů, využívá komunikační a informační prostředek ke komunikaci s okolním světem
4. **kompetence sociální a interpersonální** – dítě spolupracuje ve skupině, vytváří společně s vychovatelkou pravidla práce v týmu, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytne pomoc, nebo o ni požádá, ovládá a řídí svoje chování, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit i podřít
5. **kompetence občanské** – dítě respektuje přesvědčení druhých, vcítí se do situace ostatních, odmítá útlak a hrubé zacházení, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní historické dědictví, zapojuje se do kulturního a sportovního dění, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
6. **kompetence k trávení volného času** – dítě umí smysluplně a účelně trávit a využívat volný čas, své zájmy plní v organizovaných a individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Klíčové kompetence jsou dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

C. Plán příležitostných (celodružinových) akcí

Podzim (září, říjen, listopad):

- Celodružinová výtvarná soutěž (vždy na aktuální téma)
- „Drakiáda“ – celodružinová soutěž v pouštění draků
- Talentmánie – celodružinová soutěž talentů
- Diskotéka, soutěže („Šmoulové“, „Mumínci“, Indiáni“)
- Celodružinová soutěž v dramatizaci
- Výletníček - každý měsíc sobotní výlet dětí z družiny do okolí Líšně a města Brna
- Návštěva dětského závního parku Líšeňáček

Zima (prosinec, leden, únor):

- Mikulášská nadílka
- Vánoční besídka – předvánoční posezení u stromečku
- Vánoční jarmark - dílničky
- Lyžařský výcvik
- Celodružinové výtvarné soutěže (aktuálně na vánoční, podzimní, jarní a pohádkové téma)
- Putování do Živého betléma
- Vystoupení dětí z kroužku aerobik a kroužku kytara na Líšeňských Vánocích, Brněnských vánočních trzích, školním plese
- Celodružinová akce s Pepinou
- Družinový maškarní karneval – Čarodějáles
- Noční pochod Mariánským údolím – víkendová akce pro rodiče s dětmi

Jaro, Léto (březen, duben, květen, červen):

- Soutěže pro děti ve spolupráci s knihovnou Jiřího Mahena v Líšni – malování na chodníku před knihovnou na pohádkové téma
- Kouzelnické vystoupení
- Pěvecká soutěž – Superstar – školní, obvodní a městské kolo
- Výtvarná soutěž dle aktuální nabídky
- Velikonoční dílničky
- Velikonoční ostrov – soutěže, hry
- Družkiáda – soutěže v netradičních disciplínách
- Mezinárodní taneční festival – taneční soutěž
- Besídka ke „Dni matek“
- „Den dětí“ - zábavné odpoledne plné her a soutěží
- Olympiáda školních družin (obvodní, městské kolo)
- „Noční dobrodružství“ – spaní ve škole
- Vystoupení dětí z kroužku aerobik a kroužku kytara – na závěr školního roku
- Návštěva výstav, filmových představení
- Celodenní výlety dle aktuální nabídky (i mimo město Brno)
- Školy v přírodě
- Opékání špekáčků

D. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení. Provádí je vedoucí vychovatelka i jednotlivé vychovatelky.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Hodnocení

Hodnocení našich aktivit provádíme po skončení, nebo i v průběhu. Zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme plánovat další akce, upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

Příloha ŠVP družiny č. 1:

Plán akcí školní družiny ve školním roce 2017/2018

Podzim:

- 1) Celodružinová výtvarná soutěž – „Příběh za oknem“ (září)
- 2) Celodružinová akce „Talentmánie“ – objevujeme malé talenty (listopad)

Zima:

- 3) Celodružinová akce pro děti a rodiče – vánoční tvořivé dílničky (prosinec)
- 4) „Dětský karneval“ – celodružinová akce (leden)
- 5) Noční pochod Mariánským údolím – „Čertovský pochod“ (leden)
- 6) Celodružinová pěvecká soutěž – „Superstar“ (únor)

Jaro:

- 7) Celodružinová akce – „Hledání kouzelných vajec“ – velikonoční tradice (březen)
- 8) Divadelní družinová akce „Země pohádek“ (duben)
- 9) Celodružinová výtvarná soutěž „Podmořský svět“ (květen)
- 10) Celodružinová akce – „Dětský den“ – (červen)

Příloha ŠVP družiny č. 2:

Zájmové kroužky školní družiny

Neplacené – vedou p.vychovatelky.
(činnost kroužků zahájena od 11.9.2017)

Název kroužku	Jméno vychovatelky	Den	Hodina
Keramický I. (1.tř.)	A.Pleskačová	Pondělí	15:00 – 17:00
Keramický II. (2.- 3.tř.)	M.Simandlová	Úterý	15:00 – 17:00
Keramický III. (2.- 4.tř.)	J.Stehlíková	Středa	15:00 – 17:00
Keramický IV. (2.- 4.tř.)	J.Stehlíková	Čtvrtek	15:00 – 17:00
Tvořivá dílnička II. (2.- 4.tř.)	Z. Hrazdírová	Čtvrtek	15:00 – 17:00
Tvořivá dílnička I. (1.- 2..tř.)	J.Stehlíková	Úterý	15:00 – 17:00
Sportovní hry I. (1.- 2.tř.)	D.Hrazdírová	Úterý	15:00 – 17:00
Sportovní hry II. (1.- 2.tř.)	B.Fabiánková	Úterý	15:00 – 17:00
Sportovní hry III. (3.- 4.tř.)	R.Muchová	Středa	15:00 – 17:00
Disco dance (2.- 4.tř.)	M.Simandlová	Středa	15:00 – 17:00
Street dance (2.- 4.tř.)	D.Hrazdírová	Středa	15:00 – 17:00
Mini disco dance (1.tř.)	M.Simandlová	Čtvrtek	15:00 – 17:00
Vaření (2. – 4.tř.)	M.Ballová	Středa,čtvrtek	15:00 – 17:00
Kroužek kytary (3.- 4.tř.)	G.Slováková	Pondělí	15:00 – 16:00
Divadelní kroužek (1.- 4.tř.)	B.Fabiánková	Pondělí	15:00 – 17:00
Počítačové hrátky I. (2.- 4.tř.)	J.Stehlíková	Pondělí	15:00 – 17:00
Počítačové hrátky II. (2.- 4.tř.)	K.Kopuleta	Pondělí	15:00 – 17:00
Disko (2.-4.tř.)	G.Slováková	Středa	15:00 – 17:00

Zápis do zájmových kroužků školní družiny bude probíhat ve dnech 6.9 a 7.9. 2017
ve vestibulu školy ráno v 7:00 – 9:00 hodin a odpoledne v 15:00 – 17:00 hodin.

Je nutné, aby rodiče přišli osobně přihlásit dítě do kroužku, protože svým podpisem potvrdí jeho přihlášení do zvoleného kroužku.

V případě velkého zájmu rozhoduje pořadí přihlášených dětí!!

Pozor! Nepřihlašujte děti ve stejný den do více kroužků!!!

OBSAH :

I. Úvod	str.2
II. Charakteristika školní družiny	str.3
A. <i>Personální obsazení.....</i>	<i>str.3</i>
B. <i>Prostorové a materiální podmínky</i>	<i>str.4 – 5</i>
C. <i>Ekonomické podmínky.....</i>	<i>str.5</i>
D. <i>Psychosociální podmínky.....</i>	<i>str.5</i>
E. <i>Vzdělávání žáků s SVP a nadaných žáků.....</i>	<i>.. str.5</i>
III. Výchovně vzdělávací činnost ŠD	str.6
A. <i>Specifičnost ŠD</i>	<i>str.6</i>
B. <i>Podmínky bezpečnosti práce.....</i>	<i>str.7</i>
C. <i>Podmínky přijímání žáků a ukončování vzdělávání</i>	<i>str.7 – 8</i>
D. <i>Cíle výchovně vzdělávací činnosti</i>	<i>str.8</i>
E. <i>Formy výchovně vzdělávací činnosti.....</i>	<i>str.9</i>
F. <i>Rizika výchovně vzdělávací činnosti</i>	<i>str.9</i>
IV. Obsah výchovně vzdělávací činnosti.....	str.10
A. <i>Člověk a jeho svět – rozčlenění</i>	<i>str.10</i>
<i>Tabulky:</i>	
1) <i>Místo, kde žijeme</i>	<i>str.11-12</i>
2) <i>Lidé kolem nás.....</i>	<i>str.13-14</i>
3) <i>Lidé a čas.....</i>	<i>str.15-16</i>
4) <i>Rozmanitost přírody.....</i>	<i>str.17-18</i>
5) <i>Člověk a jeho zdraví.....</i>	<i>str.19-20</i>
B. <i>Klíčové kompetence</i>	<i>str.21</i>
C. <i>Plán příležitostných akcí ŠD.....</i>	<i>str.22</i>
D. <i>Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení</i>	<i>str.23</i>